

Schrifttum über das Posener Land 1959-1960

Auswahl

bearbeitet von Herbert Rister

I. ALLGEMEINES

1. Bibliographien und Zeitschriften

1. **Rister**, Herbert, u. Klaus-Dieter Seemann: Bibliographie. In: Polen. Tübingen. 1959. S. 743—781.
2. **Rister**, Herbert: Schrifttum über Polen m. bes. Berücks. des Posener Landes. 1956—1958 u. Nachträge. (Auswahl.) Teil A: Polen (ohne Posener Land). Teil B: Posener Land. I. A. d. Hist.-landeskdl. Komm. f. Posen u. d. Deutschtum i. Polen bearb. v. . . . Marb./L. 1960. XI, 432 S.; IX, 153 S. (Wiss. Beitr. z. Gesch. u. Landeskde Ost-Mitteleur. Nr 47. 49.)
3. **Rister**, Herbert: Schrifttum über das Posener Land. 1956—1958. In: ZfO. 8. 1959, 2. S. 305—320.
4. **Świdorski**, Bolesław: Bibliografia geografii fizycznej Wielkopolski. In: Bad. fizjograf. nad Pol. zach. 5. 1959. S. 199—251. [Bibliogr. d. physikal. Geogr. Großpolens.]
5. **Szymańska**, Maria: Bibliografia miasta Poznania za r. 1957 (i uzupełn. za r. 1956). In: Kron. m. Poznania. 26. 1958, 2. S. 105—112. [Bibliogr. d. Stadt Posen f. d. J. 1957 u. Ergänz. f. d. J. 1956.]
6. **Szymańska**, Maria: Bibliografia historii Poznania. (Po.) Wyd. Pozn. (1960). 271 S., Abb. [Bibliogr. d. Gesch. Posens.]
7. **Arboretum** Kórnickie. Po. 4. 1959. [D. Baumschule Kórnik.]
8. **Biuletyn** Komitetu Społecznego Funduszu Budowy Szkół w Poznaniu. Po. Nr 1. 1958, März ff. [Nachrichten des Sozialausschusses d. Stiftung f. d. Bau v. Schulen i. Posen.]
9. **Archeologia**. Roczn. Państw. Muz. Archeol. w Warszawie. Warsz. 8. 1956 (1958/59). 9. 1957 (1959). [Archäologie. Jb. d. Staatl. Archäol. Mus. i. Warschau.]
10. **Gazeta** ostrowska. Pismo społ.-polit. Ostrów Wlkp. 1. 1959, März ff. [Ostrowoer Zeitung. Sozialpolit. Zs.]
11. **Jahrbuch** Weichsel-Warthe. Mch. 5. 1959 (1958) — 7. 1961 (1960).
12. **Informator** bibliograficzny. (Woj. Bibl. Publ. w Poznaniu.) Po. 1. 1959, März ff. [Bibliogr. Nachrichten d. Öffentl. Woj. — Bibl. i. Posen.]
13. **Kronika** miasta Poznania. Po. 26. 1958 — 28. 1960. [Chronik d. Stadt Posen.]
14. **Kwartalnik** geologiczny. (Inst. Geol.) Warsz. 3. 1959. 4. 1960. [Geol. Vjschr. Hrsg. v. Geol. Inst.]
15. **Nadodrze**. (Lubuskie Tow. Kultury.) Zielona Góra. 1959—60. [D. Oderland. Hrsg. v. d. Gesellsch. f. Kulturpflege d. Landes Lebus.]
16. **Z Otchłani** wieków. Dwumies. pośw. pradziejom Polski. Organ Muz. Archeol. w Poznaniu i Pol. Tow. Prehist. Po. 25. 1959. 26. 1960. [Aus d. Schoße d. Vorzeit. Zweimonatsschr. f. d. Urgesch. Polens. Hrsg. v. Archäol. Mus. i. Posen u. d. Poln. Prähist. Gesellsch.]
17. **Pamiętnik** Biblioteki Kórnickiej. Kórnik. 7. 1959. [Denkschr. d. Bibl. Kórnik.]
18. **Przegląd** zachodni. (Inst. Zach.) Po. 15. 1959. 16. 1960. [Westrundschau. Hrsg. v. Westinst.]
19. **Przyroda** Polski zachodniej. (Wojewódzkie Komitety Ochrony Przyrody w Poznaniu, Koszalinie, Szczecinie i Zielonej Górze.) The Nature of Western Poland. Po. 3. 1959. 4. 1960.

20. **Rocznik** pilski. (Pol. Tow. Hist. Koło w Pile.) Piła. 1. 1959 (1960). [Schneidemühler Jb. Hrsg. v. (Hist.) Klub i. Schneidemühl d. Poln. Hist. Gesellsch.]
21. **Rocznik** statystyczny województwa bydgoskiego. Bydg. 2. (1957/58) 1958/59 (1959). [Statist. Jb. d. Woj. Bromberg.]
22. **Rocznik** statystyczny województwa poznańskiego. Po. 1. 1959. [Statist. Jb. d. Woj. Posen.]
23. **Rocznik** Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu. Po. 1957/58 (1959). [Jb. d. Wirtschaftshochsch. i. Posen.]
24. **Roczniki** dziejów społecznych i gospodarczych. Annales d'histoire sociale et économique. Po. 19. 1957 (1958). 20. 1958 (1959).
25. **Roczniki** Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Annuals of the Poznań [Posen] Agricultural College. Po. 5—7. 1959.
26. **Sprawozdania** Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Po. Nr 1 = 49. 1957, Jan./Juni (1959). [Berichte d. Posener Gesellsch. d. Freunde d. Wiss.]
27. **Studia** i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza. Po. 5. 1959. 1960. [Untersuch. u. Beiträge z. Gesch. Großpolens u. d. poln. Ostseegebietes.]

2. Gesamtdarstellungen

28. **Gomolec**, Ludwik: Wielkopolska. Zarys geograficzno-historyczny. [M. 5 Kt.-Sk. u. Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkop. 1. Po. 1960. S. 13—30. [M. engl. Zsfass.:] Wielkopolska (Great Poland) — a geographical-historical review. S. 652.
29. **Kultura** ludowa Wielkopolski. Red. Józef Burszta. T. 1. Po.: Wyd. Pozn. 1960. 743 S., Abb., Kt., Pl., Tab., 8 Taf., Schriftt., russ. u. engl. Zsfass. [D. Volkskult. Großpolens.]
30. **Powiat** rawicki u progu 1000-lecia Państwa Polskiego. Rawicz 1960: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 84 S., Abb. [Mschr.] [D. Kreis Rawitsch a. d. Schwelle d. tausendjähr. Bestehens d. Poln. Staates.]
31. **Rosin**, Ryszard: Studia z dziejów miast dawnych województw łęczyckiego i sieradzkiego. XII—XVI w. ([Łódź] 1959: Łódzka Druk. Dzielowa.) 13 S., Tab. [Untersuch. a. d. Gesch. d. alten Städte d. Woj. Lentschütz u. Sieradz. 13.—16. Jh.] (Spraw. z czynności i posiedzeń nauk. 14, 1. — Łódzkie Tow. Nauk.)
32. **Województwo** poznańskie i miasto Poznań w liczbach. Mat. na II Woj. Konf. ZMS, Poznań kwiecień 1959 r. ([Po.] 1959: Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 50 S. [Mschr.] [D. Woj. Posen u. d. Stadt Posen i. Zahlen. Mat. a. d. 2. Woj. — Tagung d. Sozialist. Jugendverb., Apr. 1959 i. Posen.]
33. **Zajchowska**, Stanisława: Województwo poznańskie. Zarys geogr.-gosp. Warsz.: Państw. Wyd. Nauk. 1959. 92 S., Abb., Kt., Tab., Schriftt. [Geogr.-wirtschaftl. Abriß d. Woj. Posen.]

II. LANDESKUNDE

34. **Poland**. Poznań, Gniezno, Biskupin, Rogalin, Kórnik. Following the historic trail of the Poland's Thousandth Anniversary. (Warsz.: „Agpol“ [1959].) 6 Bl., Abb.
35. **Szafran**, Helena: Miasto Poznań i okolica. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1959. 377 S., 2 Kt., Pl., Schriftt. [Umschlagt.:] Poznań i okolica. [Posen u. Umgebung.] (Wyd. popularnonauk. Ser.: Wielkop. w oczach przyrodnika. 3.)
36. **Zaremba**, Piotr: Obszary stykowe w planowaniu przestrzennym na przykładzie regionu Piły. Po.: Inst. Zach. 1960. 80 S., Kt.-Sk. [Gebiete einheitlicher Struktur am Beisp. d. Region Schneidemühl.] (Prace Inst. Zach. 30.)

37. **Bartkowski**, Tadeusz, Bogumił Krygowski: Próba kartograficznego ujęcia geomorfologii najbliższej okolicy Poznania. [M. 1 Kt. u. dt. Zsfass.] In: Zesz.

- nauk. Univ. Pozn. Nr 21 = Geogr. Nr 2. 1959. S. 87—94. [Versuch einer kartogr. Konzeption d. Geomorphol. d. nächsten Umgeb. Posens.]
38. **Boratyński**, Kazimierz, Elżbieta Małysowa: Wyniki doświadczeń wazonowych z węglem brunatnym. [M. 4 Tab. u. Schriftt.] In: Zesz. nauk. Wyższej Szkoły Roln. Nr 17. 1958. S. 119—127. [M. engl. u. dt. Zsfass.:] Die Ergebnisse der Gefäßversuche mit Braunkohle. S. 128. [Betr. Koniner Braunkohlenggeb.]
39. **Kowalkowski**, Alojzy, Zbigniew Prusinkiewicz: Gleby Arboretum Kórnickiego. [M. Tab., Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Arboretum Kórnickie. 4. 1959. S. 233—276. [D. Böden d. Baumschule Kórnik.]
40. **Kozarski**, Stefan: Z zagadnień geomorfologicznych północno-zachodniej części Wysoczyzny Gnieźnieńskiej. [M. Diag., Zeichn. u. engl. Zsfass.] In: Zesz. nauk. Univ. Pozn. Nr 21 = Geogr. Nr 2. 1959. S. 109—122. [Aus d. geomorphol. Problemen d. nordwestl. Teiles d. Gnesener Plateaus.]
41. **Krygowski**, Bogumił: O zaniku górnej wody gruntowej w okolicy Konina. [M. Tab., Zeichn., Diag. u. dt. Zsfass.] In: Bad. fizjograf. nad Pol. zach. 5. 1959. S. 73—90. [Üb. d. Verschwinden d. oberen Grundwassers i. d. Umgeb. Konins.]
42. **Pilarczyk**, Leon: Z badań nad geomorfologią okolicy Gorzowa Wielkopolskiego. [M. 1 Kt., Tab., Diag. u. engl. Zsfass.] In: Bad. fizjograf. nad Pol. zach. 5. 1959. S. 97—109. [Aus d. Forsch. üb. d. Geomorphol. d. Umgeb. v. Landsberg/W.]
43. **Raniecka-Bobrowska**, Jadwiga: Trzeciorzędowa flora nasienna z Konina. [M. Abb., Tab., franz. u. engl. Zsfass.] In: Z badań trzeciorzędu w Pol. 2. 1959. S. 159—252. [Tertiäre Samenflora aus Konin.]
44. **Smólska**, Anna: W jakich drewnach kopalnych kryją sosny konińskie. [In welchen fossilen Hölzern sind die Kiefern von Konin enthalten.] Warsz.: Wyd. Geol. 1959. 86 S., 15 Taf., Schriftt., russ. u. dt. Zsfass. (Prace. 29.-Inst. Geol.)
45. **Berger**, Leszek: Interesujące mięczaki (Mollusca) z okolicy Osiecznej w woj. poznańskim. [M. Abb., 1 Kt. u. engl. Zsfass.] In: Przyr. Pol. zach. 3. 1959, 1/2. S. 154—157. [Interessante Weichtiere aus d. Umgeb. v. Osieczna i. d. Woj. Posen.]
46. **Biuletyn** Wielkopolskiego Parku Narodowego z działalności Rady Parku. [M. Tab.] In: Przyr. Pol. zach. 3. 1959, 1/2. S. 165—180. [Nachrichten d. Großpoln. Nationalparks üb. d. Tätigkeit seines Verwaltungsrates.]
47. **Bugała**, Władysław: Kolekcja topoli w Arboretum Kórnickim. [M. Abb., Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Arboretum Kórnickie. 4. 1959. S. 123—163. [E. Ansammlung v. Pappeln i. d. Kórniker Baumschule.]
48. **Dziabaszeński**, Andrzej: Krzyżaki (Argiopidae) Wielkopolskiego Parku Narodowego pod Poznaniem. Po.: Państw. Wyd. Nauk. 1959. 78 S. = S. 201—276, Abb., Kt., Tab., Schriftt., engl. Zsfass. [D. Kreuzspinnen d. Großpoln. Nationalparks b. Posen.] (Prace monogr. nad przyrodą Wielkop. Parku Nar. pod Poznaniem. 3, 5.)
49. **Dzięczkowski**, Andrzej: Nowe pomniki przyrody w powiecie śremskim woj. poznańskiego. [M. Abb. u. engl. Zsfass.] In: Przyr. Pol. zach. 3. 1959, 1/2. S. 140—143. [Neue Naturdenkmäler i. Kr. Schrimm, Woj. Posen.]
50. **Jaśkowiak**, Franciszek: Wielkopolski Park Narodowy. Przewodnik wycieczkowy. (Przedm. Jarosław Urbański. Po.:) Wyd. Pozn. (1960). 104 S., Abb., 1 Kt. [D. Großpoln. Nationalpark. Reiseführer.]
51. **Kaczmarek**, Czesław: Notatki florystyczne z powiatu gostyńskiego. [M. Abb., 1 Kt. u. engl. Zsfass.] In: Przyr. Pol. zach. 3. 1959, 1/2. S. 94—108. [Florist. Bemerk. a. d. Kreis Gostyn.]

52. **Kaczmarek**, Czesław: Wyniki obserwacji meteorologicznych w Kórniku w latach 1957 i 1958. [M. Tab.] In: Arboretum Kórnickie. 4. 1959. S. 307—342. [Meteorol. Beobachtungsergebnisse i. Kórnik i. d. J. 1957—58.]
53. **Paszyński**, Janusz: Wstępne wyniki badania przezroczystości atmosfery w Bydgoszczy. L'étude préliminaire de la transparence de l'atmosphère à Bydgoszcz [Bromberg]. [M. mehr. Tab., Zeichn., Schriftt. u. franz. Zsfass.] In: Prz. geofiz. 4. 1959, 2. S. 107—120.
-
54. **Maculewicz**, W[itold], Cz[esław] Woźny: Brda. Mapa turyst. szlaku wodnego. [Podz.] 1:150000. (Warsz.: Sport i Turyst. 1960.) 10,5×97,5 cm. [Kolor.] [D. Brahe. Touristenkt. d. Wasserlaufes i. M. 1:150000.]
55. **Mapa** woj. bydgoskiego. Podz. 1:500000. Warsz.: Państw. Przedsięb. Wyd. Kartogr. 1960. 39,5×40,5 cm. [Kolor.] [Nebenkt.:] Plan miasta Bydgoszczy. [Kt. d. Woj. Bromberg i. M. 1:500000.]
56. **Plan** dzielnic centralnych m. Poznania. Warsz.: Państw. Przedsięb. Wyd. Kartogr. 1960. 80,5×55,5 cm. [Umschlagt.:] Poznań. Plan dzielnic centralnych. [Plan d. Innenstadt Posens.]

III. BEVÖLKERUNGSGESCHICHTE, SIEDLUNGSWESEN, VOLKSKUNDE

57. **Matuszewski**, Józef: Spis ludności parafii Szubin z 1766 r. [M. Abb., Kt. u. dt. Zsfass.] In: Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom. 6. 1960, 1. S. 355—444. [E. Verz. d. Bevölk. d. Pfarrei Schubin a. d. J. 1766.]
58. **Lubuskie Tow. Kult. w Zielonej Górze**. — **Sauter**, Wiesław: Z walk o polskość Babimojszczyzny. (Po.) Wyd. Pozn. (1960). 217 S., Abb., Bildn., Kt., Schriftt. [Aus d. Kämpfen um d. Polentum d. Bomster Gebietes.]
59. **Trzeciakowski**, Lech: Struktura społeczno-zawodowa ludności wyznania katolickiego w dekanatach Borek, Śmigiel i Śrem w r. 1848. [M. Tab. u. dt. Zsfass.] In: Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom. 5. 1959, 1. S. 309—328. [D. soz. u. berufl. Struktur d. kath. Bevölk. i. d. Dekanaten Borek, Schmiegel u. Schrimm i. J. 1848.]
60. **Waszak**, Stanisław: Prognoza ludościowa m. Poznania do r. 1980. [M. Diag. u. Tab.] In: Kron. m. Poznania. 28. 1960, 1/2. S. 24—67. [Prognose f. d. Bevölkerungsentwickl. d. Stadt Posen b. z. J. 1980.]
-
61. **Burszta**, Józef: Osadnictwo i kształty wsi. [M. 41 Abb. u. Sk., 1 Taf. u. Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkop. 1. Po. 1960. S. 31—105. [M. engl. Zsfass.:] Settlements and the shapes of villages. S. 652—654.
62. **Czekalski**, Józef: Role of lakes in the localization of settlements in Western Poland. [M. 4 Tab.] In: Prz. geogr. 32. 1960, Suppl. S. 221—226. [Betr. u. a. Posener Land.]
63. **Wróblewski**, Tadeusz: Dom i zagroda. [M. 40 Abb. u. Zeichn., sowie 1 Taf.] In: Kult. lud. Wielkop. 1. Po. 1960. S. 107—162. [M. engl. Zsfass.:] The house and the yard. S. 654—655.
64. **Zajchowska**, Stanisława: Développement de l'habitat en Posnanie. [M. 2 Kt.-Sk.] In: Prz. geogr. 32. 1960, Suppl. S. 227—234.
-
65. **Z Badań** nad budownictwem ludowym w Wielkopolsce. 1954—1957. (Kier. Maria Frankowska.) Warsz. 1959. II, 149 S., 23 Taf., Kt. u. Pl. [Aus d. Forsch. üb. d. volkstüml. Bauwesen i. Großpolen. 1954—57.] (Prace Działu Etnografii IHKM PAN. 3.)

66. **Bartyś**, Julian, Irena Turnau: Materiały do historii odzieży ludowej południowa-wschodniej Wielkopolski. Wr. 1959; (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 156 S., 1 Kt., Tab., Schriftt. [Mschr.] [Beiträge z. Gesch. d. volkstüml. Kleidung d. nordöstl. Großpolens.] (Archiwum etnogr. 20. — Pol. Tow. Ludozn.)
67. **Kultura** ludowa Wielkopolski. Pod. red. Józefa Burszty. 1. Po.: (Wyd. Pozn.) 1960. 743 S., 424 Abb. u. Zeichn., 8 Taf., engl. u. russ. Zsfass. [D. Volkskult. Großpolens. 1.]
68. **Stański**, Mieczysław: Kultura materialna wsi wielkopolskiej w XIX w. [M. 35 Abb., Tab. u. Schriftt.] In: Dzieje wsi wielkopol. Po. 1959. S. 233—272. [D. materielle Kult. d. großpoln. Dorfes i. 19. Jh.]
69. **Wojciechowska**, Aleksandra: Naczynia i narzędzia domowe. [M. 22 Abb. u. Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkopol. 1. Po. 1960. S. 197—220. [M. engl. Zsfass.:] Household vessels and utensils. S. 656.

IV. GESCHICHTE

1. Vorgeschichte

70. **Abramowicz**, Andrzej: Badania archeologiczne w Tumie pod Łęczycą w 1957 r. [M. Abb., russ. u. engl. Zsfass.] In: Spraw. archeol. 10. 1960. S. 77—82. [Archäol. Forsch. i. Tum b. Lentschütz i. J. 1957.]
71. **Bukowski**, Zbigniew: Łużyckie osiedle obronne w Sobiejuchach pow. Żnin. A Lusatian fortified settlement at Sobiejuchy in the district of Żnin. [M. 19 Abb. u. Zeichn., 20 Taf., russ. u. engl. Zsfass.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 194—224.
72. **Dąbrowska**, Iwona, Jadwiga Rauhutowa, Teresa Uzdowska: Materiały wczesnośredniowieczne z Kalisza i Piwonice. [M. Abb., 1 Kt., Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Mat. wczesnośredniowieczne. 5. 1960. S. 7—34. [Frühmittelalt. Mat. aus Kalisch u. Piwonice.]
73. **Dąbrowski**, Jan: Badania archeologiczne na Ziemi Międzyrzeckiej. [M. Abb.] In: Roczn. lubuski. 1. 1959. S. 40—62. [Archäol. Forsch. i. Meseritzer Land.]
74. **Dalbor**, Witold: Dwór książęcy z X w. na Ostrowie Lednickim. [M. Abb., Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Slavia antiqua. 6. 1957/59. S. 172—288. [E. Fürstenhof a. d. 10. Jh. a. d. Ostrów Lednicki (Insel i. Lettberger See b. Lednogóra, Kr. Gnesen).]
75. **Durczewski**, Dobromir: Kilka grobów z cmentarzyska kultury pomorskiej w Ostrowie Wielkopolskim. [M. 11 Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 137—144. [Einige Gräber a. d. Gräberfeld d. pomm. Kult. i. Ostrowo.]
76. **Fontes archaeologici Posnanienses. Annales Musei Archaeologici Posnaniensis.** (Red. Józef Kostrzewski.) 10. 1959. Po. 1959: (Pozn. Druk. Nauk.) IV, 320 S., Abb., Tab., Taf., franz. Zsfass.
77. **Frühe** polnische Burgen. Berichte üb. archäol. Grabungen. Von Z. Bukowski, G. Menczyk, T. Malinowski [u. a.]. Weimar: Verl. Herm. Böhlau Nachf. 1960. 105 S., 124 Abb. a. 102 Taf., 1 Übers.-Kt. [Betr. vor allem Posener Land.]
78. PAU. Inst. Hist. Kult. Mat. — **Hensel**, Witold: Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. 4: Studia i mat. do osadn. Wielkop. wczesnohist. 3. Warsz.: Państw. Wyd. Nauk. 1959. 285 S., Abb., Kt., Pl., 44 Taf., Schriftt. [Untersuch. üb. d. Siedlungswesen d. frühgeschichtl. Großpolens. 4: Untersuch. u. Beitr. z. Siedlungswesen d. frühgeschichtl. Großpolens. 3.]
79. **Hilcerówna**, Zofia: Wczesnośredniowieczne grodzisko w Daleszynie (st. 2) w pow. gostyńskim. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. 95 S., Abb., Kt., 7 Tab.,

- 2 Taf., engl. Zsfass. [E. frühmittelalt. Burganlage i. Daleschin (Grabungsstelle 2) i. Kr. Gostyn.] (Prace Kom. Archeol. 4, 2. — Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wyd. Hist. Nauk Społ.)
80. **Jasnosz**, Stanisław: Z badań cmentarzyska w Zadowicach, pow. Kalisz w czasie drugiej wojny światowej. [M. Abb., Zeichn. u. engl. Zsfass.] In: Prace i mat. Muz. Archeol. i Etnogr. w Łodzi. Ser. archeol. 1960, 5. S. 125—141. [Aus d. Erforsch. d. Urnenfeldes i. Zadowice Kr. Kalisch z. Z. d. Zweiten Weltkrieges.]
81. **Jasnosz**, Stanisław: Wczesnośredniowieczna półziemianka w Górze, pow. poznański. Une demi-cabane du haut moyen âge de Góra, distr. de Poznań [Posen]. [M. 7 Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 144—150.
82. **Kostrzewski**, Bogdan: Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w l. 1957 i 1958. [M. Tab. u. franz. Zsfass.] In: Fontes archaeol. Posn. 10. 1959. S. 287—302. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Archäol. Mus. i. Posen i. d. J. 1957 u. 1958.]
83. **Kurnatowski**, Stanisław: Tymczasowe sprawozdanie z prac wykopaliskowych przeprowadzonych w Międzyrzeczu Wielkopolskim w l. 1954—1955. [M. Abb., russ. u. engl. Zsfass.] In: Spraw. archeol. 6. 1959. S. 99—110. [Vorläuf. Bericht üb. d. i. d. J. 1954—55 i. Meseritz durchgeführten Ausgrabungsarbeiten.]
84. **Łaszczewska**, Teresa: Przyczynek do badań nad techniką wyrobu przedmiotów brązowych z okresu rzymskiego z terenu Wielkopolski. [M. Abb. u. franz. Zsfass.] In: Archeol. Pol. 3. 1959, 1. S. 179—188. [Beitrag z. Erforsch. d. Technik f. d. Bearbeit. v. Bronzegegenständen d. römischen Epoche a. d. großpoln. Gebiet.]
85. **Łeciejewicz**, Lech: Z badań nad kształtowaniem się ośrodków grodowych na pograniczu pomorsko-wielkopolskim we wczesnym średniowieczu. [M. Abb., Kt., Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Slavia antiqua. 6. 1957/59. S. 134—171. [Aus Forsch. üb. d. Entsteh. d. Burgenzentren i. pomm.-großpoln. Grenzgeb. i. frühen Mittelalter.]
86. **Maciejewski**, Fr[anciszek]: Osada wczesnośredniowieczna w miejscowości Oćwieka pow. Żnin. [M. 1 Lagepl. u. mehr. Zeichn.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 346—347. [E. frühmittelalt. Siedl. i. d. Ortschaft Oćwieka Kr. Żnin.]
87. **Maciejewski**, Franciszek: Sprawozdanie z badań źródła na stanowisku 15a w Biskupinie, pow. Żnin, w l. 1955 i 1956. [M. Abb., 1 Kt., russ. u. engl. Zsfass.] In: Spraw. archeol. 6. 1959. S. 73—76. [Bericht üb. d. Erforsch. d. Quelle a. d. Grabungsstelle 15a i. Biskupin Kr. Żnin i. d. J. 1955 u. 1956.]
88. **Maciejewski**, Fr[anciszek]: Wyniki badań na grodzisku wczesnośredniowiecznym w Żninie w 1958 r. [M. 3 Abb.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 414—415. [Ergebnisse d. Forsch. a. d. frühmittelalt. Burganlage i. Żnin i. J. 1958.]
89. **Maciejewski**, Fr[anciszek]: Wyniki dalszych badań nad źródłem na stanowisku 15a w Biskupinie pow. Żnin w r. 1958. [M. 5 Abb.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 299—301. [Ergebnisse weiterer Forsch. üb. d. Quelle a. d. Grabungsstelle 15a i. Biskupin Kr. Żnin i. J. 1958.]
90. **Mikołajczyk**, Gabriela: Sprawozdanie z działalności Oddziału w Gnieźnie Muzeum Archeologicznego w Poznaniu za okres 1. 7. 1956—31. 12. 1956. [M. franz. Zsfass.] In: Fontes archaeol. Posn. 10. 1959. S. 303—306. [Bericht üb. d. Tätigkeit d. Abt. Gnesen d. Archäol. Mus. i. Posen f. d. Zeit v. 1. 7. 56—31. 12. 56.]
91. **Pęcherski**, Zygmunt: Grodzisko Kaszuba koło Konina. [M. 2 Sk.] In: Studia i mat. do dz. Wielkopol. i Pom. 5. 1959, 1. S. 343—346. [D. Burganlage Kaszuba b. Konin.]

92. **Piaskowski**, Jerzy: Hutnictwo i kowalstwo w rejonie Łęczycy w XII—XIII w. [M. 10 Abb.] In: *Z Otchł. wieków*. 25. 1959, 2. S. 99—107. [D. Hüttenwesen u. Schmiedehandwerk i. d. Gegend v. Lentschütz i. 12. b. 13. Jh.]
93. **Piaskowski**, Jerzy: Metaloznawcze badania wyrobów żelaznych z cmentarzysk ciałopalnych Wielkopolski z okresu halsztackiego. [M. Abb., Tab., Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: *Fontes archaeol. Posn.* 10. 1959. S. 202—228. [Metallkd. Forsch. üb. Eisenerzeugn. v. d. Brandgräberfeldern Großpolens aus d. Hallstattepoche.]
94. **Piaskowski**, Jerzy: Metaloznawcze badania wyrobów żelaznych ze „skarbów” i osad łużyckich Wielkopolski. [M. Abb., Tab., Zeichn. u. engl. Zsfass.] In: *Archeol. Pol.* 3. 1959, 2. S. 349—403. [Metallkd. Forsch. üb. Eisenerzeugn. a. d. Verwahrkunden u. Lausitzer Siedlungen Großpolens.]
95. **Piętka-Dąbrowska**, T.: Wyniki prac wykopaliskowych na stanowisku 4 w Biskupinie pow. Żnin za r. 1958. [M. 3 Abb.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 298—299. [Ergebnisse d. Ausgrabungsarbeiten a. d. Grabungsstelle 4 i. Biskupin Kr. Żnin i. J. 1958.]
96. **Rajewski**, Zdzisław [Adam]: Biskupin. Polnische Ausgrabungen. (Deutsch Leopold Widymski.) Warsz.: Polonia 1959. 81 S., Abb., Kt., Pl.
97. **Rajewski**, Zdzisław [Adam]: Biskupin — wykopaliska. Osiedle obronne sprzed 2500 lat. Wyd. 2 popraw. i uzupełn. (Warsz.): Sport i Turyst. 1960. 46 S., Abb., 1 Kt. [Umschlagt.:] Biskupin. Przewodnik-pamiętka. [Biskupin-Ausgrabungen. E. Wehrsiedl. aus d. Zeit vor 2500 J. 2., verb. u. erg. Aufl.]
98. **Rajewski**, Zdzisław [Adam]: Helikoptery w badaniach archeologicznych. Helicopters in archaeological investigations. [M. 7 Abb., russ. u. engl. Zsfass.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 281—287. [Betr. u. a. Biskupin.]
99. **Rajewski**, Zdzisław [Adam], Stefan Adamczak: Miecz brązowy z Wenecji koło Żnina. A bronze sword from Wenecja near Żnin. [M. 5 Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 261—265.
100. **Rajewski**, Zdzisław [Adam]: Settlements of a primitive and early feudal epoch in Biskupin and its surroundings. [M. Abb., Kt. u. Zeichn.] In: *Archaeol. Polona.* 2. 1959. S. 85—124.
101. **Rajewski**, Zdzisław [Adam]: O wczesnośredniowiecznym Żninie. Early mediaeval Żnin. [M. 2 Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 231—234.
102. **Rauhut**, Lechosław, Jadwiga Rauhutowa, Czesław Potemski: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych w Fordonie pow. Bydgoszcz na grodzisku „Wyszogród” w r. 1958. Report on the 1958 excavations of the Wyszogród earthwork at Fordon, in the district of Bydgoszcz [Bromberg]. [M. 4 Zeichn., 12 Taf., russ. u. engl. Zsfass.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 142—163.
103. **Slaski**, Jacek, Stanisław Tabaczyński: Wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski. Materiały. Warsz.: Zakł. Nar. im. Ossol. 1959. 86 S., Abb., 2 Kt., Tab., 27 Taf. [Frühmittelalt. Silberverwahrkunde Großpolens. Materialien.] (Pol. bad. archeol. 1. — Pol. Akad. Nauk. Inst. Hist. Kult. Mat.)
104. **Śmigielski**, W[o]ciech: Cmentarzysko kultury grobów klozowych w miejscowości Rabin pow. Kościan. [M. 5 Zeichn.] In: *Wiad. archeol.* 26. 1959/60, 3/4. S. 362—364. [E. Gräberfeld d. Glockengräberkult. i. d. Ortschaft Rabin Kr. Kosten.]
105. **Śmigielski**, Wojciech: Wykaz nabytków Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w r. 1956 i 1957. [M. Abb. u. Zeichn.] In: *Fontes archaeol. Posn.* 10. 1959. S. 256—286. [Verz. d. Neuerwerbungen d. Archäol. Mus. i. Posen i. d. J. 1956 u. 1957.]

106. **Szafrański**, Włodzimierz: Sprawozdanie z badań wczesnośredniowiecznego wału gródka z X—XI wieku w Biskupinie, pow. Żnin, stanowisko 4 (półwysep), w 1956 r. [M. Abb., Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Spraw. archeol. 6. 1959. S. 82—88. [Bericht üb. d. Erforsch. d. frühmittelalt. Walles d. Burg a. d. 10.—11. Jh. i. Biskupin, Kr. Żnin, Grabungsstelle 4, i. J. 1956.]
107. **Szydlowski**, Jerzy: Awarowie a początki Państwa Polskiego. [M. 5 Abb.] In: Z Otchł. wieków. 26. 1960, 1. S. 11—14. [D. Awaren u. d. Anfänge d. poln. Staates.]
108. **Szymański**, Wojciech: Kontakty handlowe Wielkopolski w IX—XI w. [M. 3 Abb.] In: Z Otchł. wieków. 25. 1959, 5. S. 317—322. [D. Handelsbezieh. Großpolens v. 9. b. 11. Jh.]
109. **Tabaczyńska**, Eleonora, i Stanisław Tabaczyński: Nakło wczesnośredniowieczne w świetle wstępnych badań archeologicznych. Early medieval Nakło [Nakel] in the light of preliminary excavations. [M. 4 Taf., 9 Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 164—175.
110. **Tetzlaffówna**, Wanda: Piec kultury łużyckiej z okresu halsztackiego ze Strzelec (stan. 3) w pow. mogileńskim. Un four de la civilisation lusacienne de la période de Hallstatt découvert à Strzelce (station No 3), distr. de Mogilno. [M. 1 Taf., 4 Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 117—122.
111. **Uzdowska**, Teresa: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na Starym Mieście w Kaliszu w r. 1955. [M. Zeichn., russ. u. engl. Zsfass.] In: Spraw. archeol. 5. 1959. S. 169—171. [Bericht üb. d. Ausgrabungsarbeiten i. d. Kalischer Altstadt i. J. 1955.]
112. **Wielicka**, Halina: Prace nad konserwacją drewna pochodzącego z wykopaliisk w Biskupinie i Gdańsku. Research on preservation of timber from the Biskupin and Gdańsk [Danzig] excavations. [M. 6 Tab., russ. u. engl. Zsfass.] In: Wiad. archeol. 26. 1959/60, 3/4. S. 288—296.
113. **Woźniak**, Zenon: Cmentarzysko kultury łużyckiej w Chojnie-Golejewku w pow. rawickim. Un cimetière de la civilisation lusacienne de Chojno-Golejewko, distr. de Rawicz [Rawitsch]. [M. 25 Taf., 19 Zeichn. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 31—116.
114. **Ząbkiewicz-Koszańska**, H. Anna: Dwa skarby brązowe z pow. łęczyckiego. Deux dépôts en bronze du district de Łęczyca [Lentschütz]. [M. 1 Kt.-Sk., 2 Tab., 3 Taf. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 18—26.
115. **Ząbkiewicz-Koszańska**, H. Ann: O kilku naczyniach kultury łużyckiej późnej epoki brązu z Małej Wsi w pow. wieluńskim. Przyczynek do zagadnienia wpływów metalowych naczyń „węgierskich” na ceramikę łużycką. Quelques vases de la civilisation lusacienne de l'âge du bronze tardif de Mała Wieś, district de Wieluń. Contribution à la question de l'influence des vases en métal „hongrois” sur la poterie lusacienne. [M. 5 Abb., 1 Taf. u. franz. Zsfass.] In: Prz. archeol. 12. 1959 (1960). S. 27—31.

2. Politische Geschichte

116. **Burszta**, Józef: W piastowskich czasach. (Okres do r. 1454.) [M. 4 Abb.] In: Dzieje wsi wielkop. Po. 1959. S. 11—45. [(Großpolen) i. d. Zeit d. Piasten. Zeitabschnitt b. z. J. 1454.]
117. **Czubiński**, Antoni, Marian Olszewski: Z rewolucyjnych tradycji Poznańskiego w l. 1919—1938. (Po.) Wyd. Pozn. (1959). 173 S., Abb., Bildn. [Aus d. revol. Traditionen d. Posener Landes i. d. J. 1919—38.]
118. **Czubiński**, Antoni: Wielkopolska i Pomorze wobec zamachu stanu w maju 1926 r. [M. dt. Zsfass.] In: Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom. 6. 1960, 1. S. 153—207. [Großpolen u. Pommerellen u. d. Staatsstreich i. Mai 1926.]

119. **Dyskusja** (na Sesji Naukowej pośw. problematyce Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 r.). [Es sprachen u. a.:] Feliks Kasprzak, Henryk Śniegocki, Felix Heinrich Gentzen, Ludwik Gomolec, Witold Jakóbczyk. In: *Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom.* 5. 1959, 2 (1960). S. 123—231. [Diskussion auf d. wiss. Sitz. üb. d. Problematik d. großpoln. Aufstandes i. d. J. 1918/19.]
120. **Dzieje** ziemi słupeckiej. Praca zbior. (Zespół autorów: Zbigniew Jasiewicz [u. a.]) Słupca: (Wyd. Pozn.) 1960. 288 S., Abb., Kt., Pl., Schriftt. [Gesch. d. Gebietes um Słupca (b. Kalisch).]
121. (**Gomolec**, Ludwik, Stanisław Kubiak:) Wyzwolenie Wielkopolski i Poznania 1945 r. Jednodziówka z okazji 14 rocznicy. Po.: (Sport i Turyst.) 1959. 64 S., Abb., Bildn., 1 Kt., Pl., Tab., Schriftt. [D. Befreiung Großpolens u. Posens i. J. 1945. Festschr. aus Anlaß d. 14. Jahrestages.] (Wielkopolanie w walce o wyzwolenie nar. i społ. 2.)
122. **Groń**, Zdzisław: Powstanie Wielkopolskie. Refer. In: *Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom.* 5. 1959, 2 (1960). S. 77—121. [D. großpoln. Aufstand. Ber. üb. e. Vortr.]
123. **Guldon**, Zenon: Uwagi w sprawie zniszczeń gospodarczych w połowie XVII w. na terenie Wielkopolski. In: *Zap. hist.* 24. 1958/59, 1. S. 63—83. [Betracht. üb. d. Frage d. wirtschaftl. Verheerungen i. d. Mitte d. 17. Jh. i. Großpolen.]
124. **Hensel**, Witold: Najdawniejsze stolice Polski. Gniezno, Kruszwice, Poznań. Warsz.: Państw. Wyd. Nauk. 1960. 226 S., Abb., Pl., Kt., 5 Taf., Schriftt. [D. ält. Hauptstädte Polens. Gnesen, Kruschwitz u. Posen.]
125. **Hohenstein**, Alexander: Wartheländisches Tagebuch. In: *Aus Polit. u. Zeitgesch. Beil. z. Wochenzeitg. „D. Parlament“* v. 6. VI. 1960, B 27/60.
126. **Jakóbczyk**, Witold: Okres uwłaszczenia (1815—1865). [M. 2 Abb., Tab. u. Schriftt.] In: *Dzieje wsi wielkop. Po.* 1959. S. 141—166. [D. Zeitabschnitt d. Landübereignung i. d. J. 1815—65 (i. Großpolen).]
127. **Jakóbczyk**, W[itold], J[erzy] Wiśniewski: Poznańskie, Pomorze, Warmia i Mazury w latach 1864—1914. (Warsz.) Państw. Zakł. Wyd. Szkoln. (1960). 35 S., Tab. [D. Posener Land, Pommerellen, d. Ermland u. Masuren i. d. J. 1864—1914.] (Teksty źródł. do nauki hist. v. szkole. Nr 41.)
128. **Jakóbczyk**, Witold: *Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w. Dzieje pracy organicznej.* T. 2: 1850—1890. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1959. 167 S., engl. Zsfass. [Untersuch. üb. d. Gesch. Großpolens i. 19. Jh. Gesch. d. organischen Arbeit.] (Prace Kom. Hist. 18, 3. — Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydz. Hist. i Nauk Społ.)
129. **Kieniewicz**, Stefan: *Spółeczeństwo polskie w powstaniu poznańskim 1848 r.* Wyd. (3) nowe uzupełn. Warsz.: Państw. Wyd. Nauk. 1960. 455 S., 1 Kt. [D. poln. Öffentlichkeit i. Posener Aufstand d. J. 1848.]
130. **Kubiak**, Stanisław: Rady robotniczo-żołnierskie a Powstanie Wielkopolskie 1918—1919. Refer. In: *Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom.* 5. 1959, 2 (1960). S. 53—75. [D. Arbeiter- u. Soldatenräte u. d. großpoln. Aufstand 1918—19. Ber. üb. e. Vortr.]
131. **Kubiak**, Stanisław, Franciszek Łozowski: *Rady robotniczo-żołnierskie w Wielkopolsce 1918—1919.* (Po.:) Wyd. Pozn. (1959). 237 S., Schriftt. [D. Arbeiter- u. Soldatenräte i. Großpolen i. d. J. 1918—19.] (Prace Sekcji Historii Wielkop. Pozn. Oddz. Pol. Tow. Hist.)
132. **Kürbisówna**, Brygida: *Dziejopisarstwo wielkopolskie XIII i XIV w.* Warsz.: Państw. Wyd. Nauk. 1959. 301 S., Zsfass. [D. großpoln. Geschichtsschreib. v. 13. b. 14. Jh.]

133. **Lichtfuß**, Georg: Relacja posła księcia Bogusława XIV z podróży do Wielkopolski w r. 1633. Oprac. i wyd. Henryk Lesiński. Szcz.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1959. 94 S., 1 Bildn., 1 Kt., 1 Pl., 5 Taf. [Bericht d. Gesandten d. Herzogs Bogusław XIV. üb. e. Reise nach Großpolen i. J. 1633.] (Szczec. Tow. Nauk. Wydz. Nauk Społ. 1, 1.)
134. **Łowmiański**, Henryk: Kiedy powstała Kronika Wielkopolska? (Quand fut rédigée „La chronique de la Grande Pologne“?) In: Prz. hist. 51. 1960, 2. S. 398—410.
135. **Markiewicz**, Władysław: Ku lepszej przyszłości. (1945—1955.) [M. 8 Abb., mehr. Tab. u. Schriftt.] In: Dzieje wsi wielkop. Po. 1959. S. 359—424. [Einer besseren Zukunft entgegen. 1945—55. (Betr. großpoln. Dorf.)]
136. **Markiewicz**, Władysław: Okupacja hitlerowska. (1939—1945.) [M. Schriftt.] In: Dzieje wsi wielkop. Po. 1959. S. 347—357. [D. nazist. Besatzungszeit 1939—45 (a. d. großpoln. Land).]
137. **Ochmański**, Władysław: Uwagi o wydawnictwie instrukcji gospodarczych dla dóbr wielkopolskich. In: Kwart. hist. 67. 1960, 3. S. 712—717. [Betracht. üb. d. Herausgabe d. Anweisungen f. d. Bewirtschaft. d. großpoln. Güter.]
138. **Rogała**, Władysław: Szkoła i nauczyciel w powstaniu wielkopolskim 1918/19 r. Warsz.: Wyd. Związk. 1960. 114 S., Abb., Bildn., Kt., Schriftt. [Schule u. Lehrer i. großpoln. Aufstand 1918/19.]
139. **September** 1939. Hrsg. v. Basil Spiru. Red.: Felix-Heinrich Gentzen. B.: Rütten & Löning 1959. 161 S., 2 Kt. [Betr. u. a. „Bromberger Blutsonntag“.]
140. **Serwański**, Edward: Obóz jeniecki w Ostrzeszowie. 1939—1945. Po. 1960: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 106 S., Pl. [Mschr.] [D. Gefangenenlager i. Schildberg. 1939—45.]
141. **Serwański**, Edward: Polityczne i wojskowe organizacje podziemne w Wielkopolsce. In: Najnowsze dzieje Pol. 3. 1959. S. 43—72. [D. illegalen polit. u. milit. Organisationen i. Großpolen.]
142. **Studia** i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza. (Red. nac. Zdzisław Kaczmarczyk.) 5: za r. 1959, z. 2 (10). Sesja nauk. poświęcon. problematyce powst. wielkop. 1918/1919 r. (Red. Janusz Pajewski.) Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. 294 S. [Untersuch. u. Beitr. z. Gesch. Großpolens u. Pommerns. 5. 1959: Wiss. Sitz. üb. d. Problematik d. großpoln. Aufstandes 1918/19.]
143. **Szwarcenberg-Czerny**, Kazimierz: Moje wspomnienia z Piły 1928—1932. [M. Abb.] In: Roczn. pilski. 1. 1960. S. 101—118. [Meine Erinner. aus Schneidemühl i. d. J. 1928—32.]
144. **Wasiński**, Jan: Miasta zachodniego pogranicza Wielkopolski 1793—1815. Po.: (Wyd. Pozn. 1960). 103 S., 1 Kt. [D. Städte d. westl. Grenzgeb. Großpolens 1793—1815.] (Bibl. lubuska. Nr 5. — Pol. Tow. Hist. Oddz. w Zielonej Górze i Lubuskie Tow. Kult.)
145. **Wielkopolskie** rotty sądowe XIV—XV w. 1: Roty poznańskie. Po.; Wr.: PTPN 1959. 604 S. [D. großpoln. Gerichtsakten d. 14.—15. Jh. 1: Posener Akten.] (Zabytki języka i lit. pol. Nr 3. — Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydz. Filol.-filoz. Kom. Filol.)
146. **Włodarczyk**, Jerzy: Sejmiki łączyskie do początku XVI w. In: Cz. prawno-hist. 12. 1960, 2. S. 9—45. [M. franz. Zsfass.] Les diétines de Łęczysca [Lentschütz] jusqu'aux débuts du XVIIe s. S. 45—46.
147. **Żywczyński**, Mieczysław: Der Posener Kirchenstreit in den Jahren 1837—40 u. die „Kölner Wirren“. E. Beitr. zu ihrer Gesch. u. z. Gesch. d. Polit. Metternichs. (Deutsch v. Katja Weintraub.) In: Acta Poloniae hist. 2. 1959. S. 17—41.

3. Ortsgeschichte

148. Bydgoszcz. Historia, kultura, życie gospodarcze. Praca zbior. Gdynia: Wyd. Morskie 1959. 447 S., Abb., Bildn., Pl., Tab., Schriftt. [**Bromberg**. Gesch., Kult., Wirtsch.]
149. Dąbrowski, Krzysztof: Kalisz prastary. (Warsz.) Książka i Wiedza 1960. 268 S., Abb., Bildn., 1 Kt., Schriftt. [D. uralte **Kalisch**.]
150. Fornalczyk, Feliks: Studia i materiały do dziejów Kalisza. In: Ziemia kaliska 4. 1960, 41. S. 6—7. [Untersuch. u. Beitr. z. Gesch. v. **Kalisch**.]
151. Osiemnaście wieków Kalisza. Studia i mat. do dz. m. Kalisza i regionu kaliskiego. T. 1. Kalisz: Wyd. Pozn. 1960. 390 S., Abb., 2 Bildn., 1 Kt., Pl., 41 Taf., Schriftt., russ. u. engl. Zsfass. [18. Jh. **Kalisch**. Untersuch. u. Beitr. zu. Gesch. v. Stadt u. Land **Kalisch**.]
152. Szkice z dziejów Kalisz. [Verf.:] K(rzysztof) Dąbrowski [u. a.]. Wr.: Zakł. Nar. im. Ossol. 1960. 131 S., Abb., Kt., 2 Taf., Schriftt. [Skizzen a. d. Gesch. v. **Kalisch**.] (Popularnonauk. bibl. archeol. Nr. 4.)
153. Weymann, Stefan: Przywileje lokacyjne miasta Kórnik. In: Pam. Bibl. Kórnickiej. 7. 1959. S. 5—35. [Lokationsprobl. d. Stadt **Kórník**.]
154. Gorzowski Tow. Przyj. Kult. — Gorzów Wielkopolski. Praca zbior. (Kol. red. Henryk Ankiewicz [u. a.]) Przewodnik. Informator. Plan miasta: Jacek Przybylski. (Gorzów) 1960: (Gorz. Druk. Akcyd.) 83 S., Noten, 1 Pl., 26 Taf. u. Bildn., Schriftt. [**Landsberg** a. d. W.]
155. Brauer, Wilhelm Reinhold: **Obornik**, e. „königliche“ Stadt a. d. Warthe. Gesch. d. ev. Kirchengem. Obornik. (B. 1960: Berliner Buchdr. Union GmbH) 108 S.
156. Majerska, Zofia, Marcin Maik: Z dziejów Pobiedzisk. (Pobiedziska: „Pospress“ 1959.) 31 S., Abb., Schriftt. [Aus d. Gesch. v. **Pobiedziska** (b. Posen).]
157. Frąckowiak, Franciszek: Program rozwoju Poznania w l. 1961—1965. In: Kron. m. Poznania. 28. 1960, 1/2. S. 16—23. [Entwicklungsprogramm **Posens** f. d. J. 1961—65.]
158. Gronik, Maryna: Obchód 15 rocznicy wyzwolenia Poznania. [M. Abb.] In: Kron. m. Poznania. 28. 1960, 1/2. S. 203—210. [D. Feier d. 15. Jahrestages d. Befreiung **Posens**.]
159. Hensel, Witold: Poznań na początku wczesnego średniowiecza. Refer. In: Spraw. z prac nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN. 2. 1960, 5. S. 56—62. [**Posen** am Beginn d. frühen Mittelalt. 1.]
160. Kaczmarek, Ignacy: Na gruzach Poznania w roku 1945. In: Kron. m. Poznania. 26. 1958, 2. S. 49—53. [Auf d. Trümmern **Posens** i. J. 1945.]
161. Pol. Tow. Hist. Oddz. w Po. — Kądziołka, Jerzy: Finanse miasta Poznania 1501—1648. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. 164 S., Tab., 3 Taf. [D. Finanzen d. Stadt **Posen** 1501—1648.]
162. Mika, Marian, J[ózef]: Opisy i lustracje Poznania z XVI—XVIII w. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. XV, 382 S., Tab. [Beschreibungen u. Ansichten **Posens** a. d. 16.—18. Jh.]
163. Poznań. (Po.:) Wyd. Pozn. (1960). 238 S. [**Posen**. (Bildbd. Einleit. u. Erläut. d. Abb. i. russ., franz., engl. u. dt. Spr.)]
164. Poznań we wczesnym średniowieczu. Red. Witold Hensel. 1. Wr.: Zakł. Nar. im. Ossol. 1959. 129 S., Abb., Pl., Tab., franz. Zsfass. [**Posen** i. frühen Mittelalt. 1.] (Pol. bad. archeol. 3. — Millenium Poloniae monum. archaeologica. 1.)

165. Poznańskie wspominki. Starzy poznaniacy opowiadają. (Przedm.: Jarosław Maciejewski. Ilustr. Włodzimierz Bartoszewicz. Po.) Wyd. Pozn. (1960). 269 S., Bildn. [**Posener** Erinnerungen. Alte Posener erzählen.]
166. Rocznik statystyczny miasta Poznania. 1951—1959. (Przewodn. kom. red.: Stanisław Waszak.) Po. 1960: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 434 S., Tab. [Mschr.] [Statist. Jb. d. Stadt **Posen**. 1951—59.]
167. Pol. Tow. Hist. Oddz. w Po. — Warkoczewska, Magdalena: Widoki starego Poznania. Źródła ikonogr. do zabudowy miasta z wieków XVII—XIX. (Plan m. Poznania wykonał Mieczysław Neumann. Po.) Wyd. Pozn. (1960). 297 S., Abb., 1 Pl., franz. Zsfass. [Ansichten d. alten **Posen**. Ikonogr. Quellen z. Ausbau d. Stadt a. d. 17.—19. Jh. Stadtplan Posens v. M. N.]
168. Gomolec, Ludwik: Dzieje miasta Śmigla. (Po.) Wyd. Pozn. (1960). 91 S., Abb., Bildn., Pl., Tab. [Gesch. d. Stadt **Schmiegel**.]
169. Gruchman, Bohdan, Jerzy TrojnarSKI: Gospodarka Piły przed i po II wojnie światowej. [M. Tab.] In: Roczn. pilski. 1. 1960. S. 52—70. [D. Wirtsch. d. Stadt **Schneidemühl** vor u. nach d. Zweiten Weltkrieg.]
170. Kalendarz ważniejszych wydarzeń miasta Piły od 14. II. 1945 do 31. XII. 1958 r. In: Roczn. pilski. 1. 1960. S. 154—172. [Kalender d. wichtigsten Ereignisse d. Stadt **Schneidemühl** v. 14. II. 1945 b. z. 31. XII. 1958.]
171. Pol. Tow. Hist. Koło w Pile. — Rocznik pilski. (Red. Janusz Deresiewicz.) 1. 1959. Po.: Wyd. Zach. 1960. 186 S., 1 Bildn., 5 Kt., 1 Pl., Tab., Taf., Schriftt. [**Schneidemühler** Jb.]
172. Stukowski, Joseph: Bis zuletzt in **Schneidemühl**. E. Tatsachenber. a. d. J. 1945. Hrg.: Pomm. Zentralverb. e. V. Hb. 1959. 134 S., Abb. a. 6 Taf. i. Anh.
173. Zaremba, Piotr: Obszary stykowe w planowaniu przestrzennym na przykładzie regionu Piły. Po.: Inst. Zach. 1960. 80 S. [Berührungsräume i. d. Raumplanung am Beisp. d. Bez. **Schneidemühl**.] (Prace Inst. Zach. 30.)
174. 229 J. Stadt **Schönlanke**. B.: Heimatkr. Schönlanke/NetzeKr. 1960. 2 Bl. [Kopft.] [Zugl.:] Heimatbrief. „Monatsschr. d. Landsleute aus d. Heimatkr. Netzekreis“. 11. 1960, 2.

V. WIRTSCHAFT

175. **Homan**, Jan, Anna Sójkova: Gospodarka terenowa woj. poznańskiego w 1958 r. i w 1 półroczu 1959 r. [M. Tab.] In: Roczn. Rada Nauk.-ekon. przy Prezyd. WRN w Po. 1959 (1960). S. 39—56. [D. Wirtsch. d. Woj. Posen i. J. 1958 u. i. ersten Halbjahr 1959.]
176. **Instrukcje** gospodarcze dla majątków wielkopolskich w pierwszej połowie XIX wieku. Wyd. Janina Bielecka. Po.: Pozn. Tow. Przyj. Nauk 1959. XXV, 198 S. [Anweisungen f. d. Bewirtschaft. großpoln. Güter i. d. ersten Hälfte d. 19. Jh.] (Wyd. źródł. Kom. Hist. 14. — Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydz. Hist. Nauk Społ.)
177. **Kubicki**, Edward, Viktor MartynSKI: Węzłowe problemy rozwoju gospodarczego pow. trzcianieckiego. [M. 1 Kt. u. Tab.] In: Roczn. Rada Nauk.-ekon. przy Prezyd. WRN w Po. 1959 (1960). S. 57—74. [D. Kernprobl. d. wirtschaftl. Entwickl. d. Kreises Schönlanke.]
178. **Rusiński**, Władysław: W dobie upadku gospodarczego (1655—1793). [M. 4 Abb., 2 Tab. u. Schriftt.] In: Dzieje wsi wielkopól. Po. 1959. S. 67—113. [D. Gesch. d. großpoln. Dorfes] z. Z. d. wirtschaftl. Niederganges i. d. J. 1655—1793.]
179. **Spółdzielczość** zaopatrzenia i zbytu woj. bydgoskiego. Monogr. X-lecia 1948—1958. (Praca zbior. pod red. Stanisława Potockiego.) Bydg.: (Zakł. Wyd. Centrali Roln. Spółdz.) 1959. 355 S., Abb., Kt., Bildn., Tab., Schriftt. [Um-

schlagt.:] 10 [Dziesięć] lat spółdzielczości zaopatrzenia i zbytu woj. bydgoskiego. [Ein Jahrzehnt (1948—58) Einkaufs- u. Absatzgenossenschaftswesen d. Woj. Bromberg.]

180. **Sprawozdanie** Rady i Zarządu W(oj.) Z(w.) G(minnych) S(półdzielni) „Samopomoc Chłopska“ w Poznaniu 1958—1959. (Po. 1960: Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 161 S., Tab. [Mschr.] [Bericht d. Rates u. d. Verwalt. d. Woj.-Verb. d. Gemeindegenossenschaften „Bäuerliche Selbsthilfe“ i. Posen i. d. J. 1958—59.]

181. **Sprawozdanie** Woj. Związku Gminnych Spółdzielni w Bydgoszczy. Za l. 1958—1959. Bydg.: (Lud. Spółdz. Wyd.) 1960. 124 S., Tab. [Bericht d. Woj.-Verb. d. Gemeindegenossenschaften i. Bromberg i. d. J. 1958—59.]

182. **Barciński**, Florian, Stanisław Konieczny: Warunki środowiskowe konińskolęczycko-kujawskiego okręgu przemysłowego. [M. Kt., Tab. u. Zeichn.] In: Roczn. Rada Nauk.-ekon. przy Prezyd. WRN w Po. 1959 (1960). S. 5—37. [D. Umweltbedingungen d. Industriegeb. v. Konin-Lentschütz-Kujawien.]

183. **Frost**, Włodzimierz: Górnictwo w okręgu wielkopolskim. In: Wiad. górń. 11. 1960, 5. S. 152—154. [D. Bergbau i. großpoln. Geb.]

184. **Kubiak**, Stanisław: Rozwój i rozmieszczenie przemysłu oraz klasy robotniczej w Wielkopolsce w drugiej połowie XIX w. [M. Tab. u. dt. Zsfass.] In: Zesz. nauk. Uniw. im. A. Mickiewicza w Po. Nr 24 = Hist. Nr 4. 1959. S. 95—128. [D. Entwickl. u. Verteil. d. Ind. sowie d. Arbeiterklasse i. Großpolen i. d. zweiten Hälfte d. 19. Jh.]

185. **Łuczak**, Czesław: Górnictwo wielkopolskie w l. 1815—1918. In: Roczn. dz. społ. i gosp. 20. 1958 (1959). S. 107—154. [M. franz. Zsfass.:] L'industrie minière en Grande Pologne dans les années 1815—1918. S. 155—158.

186. **Łuczak**, Czesław: Młynarstwo. [M. 10 Abb. u. Zeichn., sowie Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkopól. 1. Po. 1960. S. 327—362. [M. engl. Zsfass.:] Grain milling. S. 659—660.

187. **Łuczak**, Czesław: Przemysł Wielkopolski w l. 1815—1870. Warsz.: PWN 1959. 189 S., Tab., Schriftt. [D. Ind. Großpolens i. d. J. 1815—1870.]

188. **Nawrocki**, Stanisław: Ożywienie działalności przemysłowej w Wielkopolsce w l. 1830—1850. In: Roczn. dz. społ. i gosp. 20. 1958 (1959). S. 159—221. [M. franz. Zsfass.:] Développement de l'industrie en Grande Pologne dans les années 1830—1850. S. 222—224.

189. **Położenie** gospodarcze poszczególnych rzemiosł w l. 1945—1957. [M. zahlr. Tab.] In: Rzemiosło w Wielkopól. w l. 1945—1957. Po. 1959. S. 26—59. [Die wirtschaftl. Lage einzelner Handwerkszweige i. d. J. 1945—57 (i. Großpolen).]

190. Izba Rzemieślnicza w Poznaniu. — **Rzemiosło** w Wielkopolsce w l. 1945—1957. Spraw. Izby Rzemieśln. w Po. (Po.:) Wyd. Pozn. (1959). 241 S., 1 Taf., zahlr. Tab. [D. Handwerk i. Großpolen i. d. J. 1945—57. Hrsg. v. d. Handwerkskammer i. Posen.]

191. **Sobisiak**, Walerian: Przemysł włókienniczy. [M. 23 Abb. u. Zeichn., 1 Taf. u. Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkopól. 1. Po. 1960. S. 363—406. [M. engl. Zsfass.:] The textile industry. S. 660—661.

192. **Szymczak**, Zygmunt: Infrastruktura a uprzemysłowienie miast woj. poznańskiego. [M. Tab.] In: Ruch prawn. i ekon. 21. 1959, 4. S. 177—189. [D. innere Struktur u. d. Industrialis. d. Städte d. Woj. Posen.]

193. **Trzydzieści** lat Poznańskich Zakładów Elektrotechnicznych „Alco“. 1929—1959. Po. 1959: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 195 S., 15 Bildn. u. Taf., Tab. [Mschr.] [30 J. Posener Elektrotechn. Betriebe „Alco“. 1929—59.]

194. **Wandelt**, Kazimierz: Historia zakładów „Stomil“. [M. Abb. u. Diagr.] In: Kron. m. Poznań. 27. 1959, 4. S. 55—63. [Gesch. d. Betriebe „Stomil“ (i. Posen).]
 195. **Wandelt**, Kazimierz: Zakłady Metalurgiczne — Poznań (Pomet). [M. Abb., Diagr. u. Tab.] In: Kron. m. Poznań. 27. 1959, 2. S. 16—28. [D. metallverarbeitenden Betriebe „Pomet“ i. Posen.]

196. **Chmielewski**, Stefan: Rybołówstwo. [M. 34 Abb. u. Schriftt.] In: Kult. lud. Wielkop. 1. Po. 1960. S. 277—325. [M. engl. Zsfass.:] Fishery. S. 658—659.

197. Pol. Tow. Hist. Oddz. w Po. — **Sobisiak**, Walerian: Rozwój latyfundium biskupstwa poznańskiego w XVI do XVIII w. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. 118 S., 1 Kt., Tab., Schriftt., engl. u. dt. Zsfass. [D. Entwickl. d. Großgüter d. Bistums Posen v. 16. b. 18. Jh.]

198. **Szczerbal**, Franciszek: Zadania nauki w świetle potrzeb rolnictwa woj. poznańskiego. Referat. [M. Tab.] In: Ruch prawn. i ekon. 22. 1960, 2. S. 153—178. [D. Aufgaben d. Wissenschaft i. Lichte d. Bedürfnisse d. Landw. d. Woj. Posen. Referat.]

199. **Walczak**, Mieczysław: Planowanie perspektywiczne rolnictwa w woj. poznańskim. [M. Tab.] In: Ruch prawn. i ekon. 22. 1960, 2. S. 243—264. [D. langfristige Planung d. Landw. i. d. Woj. Posen.]

200. **Wojewódzkie** Zjednoczenie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Poznaniu. Po. 1960: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 106 S., Tab. [Mschr.] [D. Vereinig. d. Landwirtsch. Staatsgüter i. Posen.]

201. **Wyniki** doświadczeń Zakładu Doświadczalnego Małyszyn Wielki i Oddziału IUNG w Gorzowie Wlkp. z lat 1954—1955. (Oprac. Wacław Boguszewski [u. a.]) Warsz.: Państw. Wyd. Roln. i Leśne 1959. 331 S., Tab. [Untersuchungsergebn. d. Versuchsanstalt M. W. u. d. Sektion Landsberg a. d. W. d. Inst. f. Feldbestell., Düngung u. Bodenkd. f. d. J. 1954—55.]

202. **Gniatczyńska-Głowacka**, Stefania: Cech cyrulików poznańskich (1517—1780). In: Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom. 5. 1959, 1. S. 23—73. [M. dt. Zsfass.:] D. Posener Barbierzunft 1517—1780. S. 73—74.

203. **Góralski**, Zbigniew: Taryfy mostowego i grobelnego Wielkopolski z 1767 r. Woj. pozn. i kaliskie. [M. 1 Einschl.-Kt.] In: Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom. 5. 1959, 1. S. 225—306. [M. dt. Zsfass.:] D. Brücken- u. Dammgeldabgaben in Großpolen a. d. J. 1767. S. 307.

204. **Review** of the Poznań [Posen] International Fair (XXVIII) MTP [Międzynarodowe Targi Poznańskie], Poznań 7—21 VI 59. Warsz.: „Agpol“ 1959. 399 S., Abb., Bildn., Tab.

205. **Revue** des nouveautés à la XXVIII-e Foire internationale de Poznań [Posen] [Przegląd nowości produkcji na XXVIII Międzynarodowych Targach Poznańskich, franz.]. [7—21 VI 1959.] (Warsz.): Agpol 1960. 292 S., Abb., Bildn., Tab.

206. **Engel**, Witold: Walka o wodę, gaz i elektryczność w Poznaniu w czasie krytycznych dni grudniowych 1959 r. In: Kron. m. Poznań. 28. 1960, 1/2. S. 140—146. [D. Ringen um Wasser, Gas u. Elektrizität i. Posen während d. krit. Dezembertage d. J. 1959.]

207. **Genowefiak**, Marian: Sesje Rady Narodowej m. Poznania pośw. udziałowi zakładów przemysłowych w rozwoju gospodarki miejskiej i zaopatrzeniu mieszkańców w wodę. In: Kron. m. Poznań. 28. 1960, 1/2. S. 192—202. [D. Sitzungen d. Nationalrates d. Stadt Posen üb. d. Anteil d. Industriebetriebe a. d. Entwickl. d. Kommunalwirtsch. u. d. Wasserversorg. d. Einwohner.]

VI. SOZIALGESCHICHTE

208. **Chamot, Jan**: Rola kleru katolickiego w strajku szkolnym w Wielkopolsce 1906—1907. In: *Studia z dz. kośc. katol.* 1. 1960, 1. S. 101—113. [D. Rolle d. kath. Geistlichkeit i. großpoln. Schulstreik 1906—07.]
209. **Chamot, Jan**: Walka kleru katolickiego z radykalizacją mas robotniczych w Wielkopolsce w l. 1905—1907. In: *Euhemer. Zesz. hist.* 1959, 1. S. 74—89. [D. Kampf d. kath. Geistlichkeit gegen d. Radikalism. d. Arbeitermassen i. Großpolen i. d. J. 1905—07.]
210. **Czubiński, Antoni**, Mieczysław Skrzek: Klasowy ruch robotniczy w Wielkopolsce w l. 1918—1922. In: *Studia i mat. do dz. Wielkop. i Pom.* 5. 1959, 1. S. 117—158. [M. dt. Zsfass.:] D. Arbeiterklassenbewegung i. Großpolen i. d. J. 1918—1922. S. 158—159.
211. **Czubiński, Antoni**, Mieczysław Skrzek: Strajki rolne w Wielkopolsce 1919—1922. *Mat. archiw. Warsz.:* Lud. Spółdz. Wyd. 1959. 359 S. [D. Streikbeweg. i. d. Landw. Großpolens i. d. J. 1919—22. Archival. Mat.]
212. **Danileczuk, Bolesław**: Ruch robotniczy w Wielkopolsce w l. 1908—1914. In: *Zap. hist.* 24. 1958/59, 1/2 (1959). S. 37—100. [M. engl. Zsfass.:] The working-class movement in Greater Poland in 1908—1914. S. 292—294.
213. **Dzieje wsi wielkopolskiej**. Praca zbior. pod red. Władysława Rusińskiego. (Po.) Wyd. Pozn. (1959). 427 S., Abb., Bildn., 1 Kt., Tab., Schriftt. [Gesch. d. großpoln. Dorfes. Gemeinschaftsarbeit, hrsg. v. W. R.]
214. **Kazimierski, Józef**: Nowe materiały do ruchu ludowego w Wielkopolsce w 1651 r. In: *Prz. hist.* 50. 1959, 2. S. 322—337. [Neue Beitr. z. Volksbeweg. i. Großpolen i. J. 1651.]
215. **Majewski, Jan**: Wieś wielkopolska w okresie międzywojennym (1918—1939). [M. 5 Abb., 1 Kt., 1 Faks., Tab. u. Schriftt.] In: *Dzieje wsi wielkop. Po.* 1959. S. 273—345. [D. großpoln. Dorf i. d. Zeit zwischen d. beiden Weltkriegen. 1918—1939.]
216. **Paprocki, Franciszek**: Udział chłopów wielkopolskich w walkach narodowowyzwoleńczych w XIX w. [M. 3 Abb. u. Schriftt.] In: *Dzieje wsi wielkop. Po.* 1959. 201—231. [D. Anteil d. großpoln. Bauern a. d. Kämpfen um d. nat. Befreiung i. 19. Jh.]
217. **Trzeciakowski, Lech**: Polityka polskich klas posiadających w Wielkopolsce w erze Caprivięgo. 1890—1894. Po.: (Państw. Wyd. Nauk.) 1960. 157 S., Tab., Schriftt., dt. Zsfass. [D. Politik d. poln. besitzenden Klassen i. Großpolen während d. Reichskanzlerschaft Caprivi. 1890—94.]

VII. GEISTIGES UND KULTURELLES LEBEN

218. **Bartyś, Julian**: Z przeszłości kulturalnej miasteczek południowo-wschodniej Wielkopolski w XVIII w. In: *Prace i mat. etnogr.* 13. 1959. S. 291—361. [Aus d. kult. Vergang. d. Kleinstädte d. südöstl. Großpolens i. 18. Jh.]
219. **Gruchała, Jan**: Próba podjęcia pracy naukowej w Pile w l. 1950—1956. In: *Roczn. pilski.* 1. 1960. S. 146—149. [E. Versuch z. Aufnahme d. wiss. Arbeit i. Schneidemühl i. d. J. 1950—1956.]
220. **Klaffkowski, Alfons**: Na 40-lecie Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. [M. Abb. u. Tab.] In: *Kron. m. Poznania.* 27. 1959, 4. S. 5—21. [Zum 40jähr. Bestehen d. A. Mickiewicz-Univ. (i. Posen).]
221. **Kolańczyk, Kazimierz**: Wydział Prawa Uniwersytetu Poznańskiego (1919—1959). [M. Tab.] In: *Ruch prawn. i ekon.* 21. 1959, 2. S. 1—32. [D. Jurist. Fak. d. Univ. Posen i. d. J. 1919—59.]

222. **Kozak**, Roman: Politechnika Poznańska. [M. Abb.] In: Kron. m. Poznań. 28. 1960, 1/2. S. 68—83. [D. Techn. Hochsch. Posen.]
223. **Kronika** Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu za rok akad. 1957/58 za rektoratu prof. dra Alfonsa Klafkowskiego i inauguracja roku akademickiego 1958/59 w dniu 1 paźdz. 1958 r. (Red. Adam Łopatka.) Po.: Państw. Wyd. Nauk. 1960. 269 S., 1 Bildn., 1 Tab., Taf., Schriftt. [Chronik d. A. Mickiewicz-Univ. Posen während d. Studienjahres 1957/58 unt. d. Rektorat v. Prof. Dr. A. Klafkowski u. d. Einführ. d. Studienjahres 1958/59 am 1. Okt. 1958.]
224. **Kronika** Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu za lata akad. 1951/52—1958/59. (Red. Józef Duda, Eugen Matusiewicz.) Po.: (Wyd. Pozn.) 1960. 535 S., 6 Bildn., 1 Pl., Taf., Schriftt. [Chronik d. Landwirtsch. Hochsch. Posen f. d. Studienjahre 1951/52—1958/59.]
225. **Krzymień**, E[dmund]: Problematyka miasta a jego szkoły wyższe. In: Kron. m. Poznań. 27. 1959, 1. S. 9—15. [D. Problematik d. Stadt (Posen) u. deren Hochschulen.]
226. **Sprawozdania** Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Red. Maria Wojciechowska. Nr 3 (51): 3 i 4 kwartał 1957 r. (Po.: Państw. Wyd. Nauk. 1959.) S. 245—358; Abb., 1 Kt., Tab., Schriftt. [Berichte d. Posener Gesellsch. d. Freunde d. Wiss. f. d. zweite Halbjahr 1957.]
-
227. **Z Doświadczeń** nauczycieli wielkopolskich. (Kom. red.: Maria Członkowska [u. a.]. Po.:) Wyd. Pozn. (1960). 223 S., Abb., Bildn., Tab., 4 Taf., Schriftt. [Aus d. Erfahr. d. großpoln. Lehrer.]
228. **Hądzelek**, Kajetan: Stulecie I Państwowego Gimnazjum i Liceum Męskiego w Ostrowie Wielkopolskim. In: Prz. hist.-oświatowy. 3. 1960, 2. S. 109—114. [Jahrhundertfeier d. Staatl. Gymn. u. d. Knabenoberschule i. Ostrowo.]
229. **Kien**, Hubert: Osiągnięcia szkolnictwa podstawowego m. Poznania w l. 1945—1959 oraz perspektywy jego dalszego rozwoju. [M. Abb., Diag. u. Tab.] In: Kron. m. Poznań. 28. 1960, 1/2. S. 84—101. [Errungenschaften d. Grundschulwesens d. Stadt Posen i. d. J. 1945—59 u. d. Aussichten seiner weiteren Entwickl.]
230. **Kwaśniewski**, Tadeusz: Aktualne zagadnienia szkolnictwa w woj. poznańskim. Fragment refer. In: Sprawy oświat. Okręgu Szkoln. Pozn. 1959. S. 10—23. [Aktuelle Fragen d. Schulwesens d. Woj. Posen. Teilber. üb. e. Vortr.]
231. **Pilch**, Roman, Marian Forecki: Zarys rozwoju szkolnictwa w Pile w l. 1945—1958. [M. Abb. u. Tab.] In: Roczn. pilski. 1. 1960. S. 119—145. [Abriß d. Entwickl. d. Schulwesens i. Schneidemühl i. d. J. 1945—58.]
232. **Sauter**, Wiesław: Obchód 30-lecia szkolnictwa polskiego na ziemi babimojskiej i międzyrzeckiej. In: Prz. zach. 15. 1959, 3. S. 194—196. [D. Feier d. 30-jähr. Bestehens d. poln. Schulwesens i. Bomster u. Meseritzer Land.]
233. **Sprawy** oświatowe Okręgu Szkolnego Poznańskiego. (Kom. red. Zygmunt Andraszak, Józef Dąbrowski, Maria Jaworska [u. a.]. Po.:) Wyd. Pozn. (1959). 167 S. [Bildungsfragen d. Posener Schulbezirkes.]
234. **Wykaz** szkół zawodowych okręgu poznańskiego. Na r. szk. 1960/61. Po. 1960: (Zakł. Prod. Skryptów Politechn. Pozn.) 15 S. [Mschr.] [Verz. d. Berufsschulen d. Posener Bezirkes f. d. Schuljahr 1960/61.]
-
235. **Ziółkowska**, Zofia: Powiatowe Archiwum Państwowe w Pile. In: Roczn. pilski. 1. 1960. S. 150—151. [D. Staatl. Kreisarchiv i. Schneidemühl.]